

О. Б. Цісінська

Суспільно-економічні аспекти транскордонної співпраці України та Польщі: історія, сучасність, майбутнє

16 травня 2014 р. в Інституті регіональних досліджень НАН України відбувся круглий стіл на тему «Суспільно-економічні аспекти транскордонної співпраці України та Польщі: історія, сучасність, майбутнє». Співorganizаторами цього заходу були Інститут регіональних досліджень Національної академії наук України та Державна вища технічно-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)

У роботі круглого столу взяли участь провідні науковці та фахівці з питань транскордонного співробітництва з Ярослава (Польща), Львова та Києва, представники органів влади Львівської області та громадські діячі – усього понад 40 учасників.

У рамках круглого столу було обговорено цілий спектр питань з проблем українсько-польського співробітництва, зокрема:

- українсько-польська транскордонна співпраця: історичний досвід і перспективи;
- проблеми взаємодії суб'єктів економічних відносин у транскордонному просторі та шляхи їх вирішення;
- реформування адміністративно-територіального устрою: польський досвід для України;
- інформаційно-статистичне забезпечення розвитку транскордонної співпраці.

Засідання круглого столу відкрив директор Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н., проф. *В. С. Кравців*, який виділив основні проблеми розвитку транскордонної співпраці та акцентував увагу на необхідності тісної співпраці з науковими та навчальними установами Польщі в цілях здійснення спільних досліджень.

Зі вступним словом також виступив проректор Державної вищої технічно-економічної школи ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща), доктор *Кшиштоф Рейман*. Він відзначив, що в сучасних умовах наука має керувати трендами розвитку своїх регіонів, а напрацювання науковців мають бути відображені в різноманітних соціальних програмах розвитку регіонів.

Із доповіддю на тему «Досвід та перспективи польсько-української наукової співпраці: регіональні особливості» виступив директор Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, д.і.н., проф. *М. Р. Литвин*. Доповідач представив аналіз спільного історичного минулого і висловив свою точку зору щодо вирішення проблем у сфері налагодження історичного діалогу між обома народами.

Представник Державної вищої технічно-економічної школи ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща) доктор *Іренеуш Томас* у своєму виступі показав еволюцію, сучасний стан, форми та масштаби соціальної допомоги в Ярославському повіті Підкарпатського воєводства

© О. Б. Цісінська, 2014.

та Яворівському районі Львівської області. Модель українсько-польської транскордонної співпраці в умовах посилення кризи в Україні представив директор Інституту трансформації суспільства (Київ), к.е.н., проф. *О. І. Соскін*.

Про інституційні форми допомоги людям з обмеженими можливостями в Підкарпатському воєводстві доповів проректор Державної вищої технічно-економічної школи ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща), доктор, доцент *Кшиштоф Рейман*. Старший науковий співробітник Інституту регіональних досліджень НАН України, к.е.н. *Є. Е. Матвеев* у своєму виступі представив організаційні та правові аспекти форм взаємодії у транскордонному просторі України.

Професор Державної вищої технічно-економічної школи ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, д.е.н. *Роман Федан* проаналізував просторові аспекти розвитку господарської діяльності у польсько-українському прикордонні. З доповіддю, присвяченою можливостям спільного розвитку традиційного та екологічного сільського господарства в польсько-українському транскордонному регіоні, виступив доцент Державної вищої технічно-економічної школи ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, доктор *Пьотр Мацяж*.

Учасники круглого столу взяли активну участь в обговоренні доповідей. Зокрема, в.о. директора Департаменту міжнародного співробітництва та туризму, начальник управління міжнародного співробітництва Львівської обласної державної адміністрації *Л. Л. Захарчишин* у своєму виступі акцентував увагу на основних проблемах і бар'єрах у роботі регіональних органів влади у сфері транскордонного співробітництва. Представник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України к.і.н. *Л. І. Хахула* приділив увагу аналізу польських суспільних настроїв щодо України та українців у 1991-2014 рр. Завідувач відділу розвитку територіальних громад і транскордонного співробітництва Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н. *В. В. Борщевський* вказав на необхідність посилення суспільно-економічних комунікацій через кордон, що на сьогодні недостатні через малу кількість пунктів переходу, часту зміну верхівки регіональних органів влади та відсутність підготовки фахівців з питань транскордонного співробітництва.

Голова Правління Асоціації органів місцевого самоврядування «Єв-рорегіон Карпати-Україна» *В. І. Горбовий* вказав на необхідність розвитку інфраструктури транскордонного співробітництва, створення реальних мереж транскордонної співпраці (серед наукових і навчальних структур, агенцій місцевого розвитку і інших професійних структур), прийняття Закону України «Про прикордонну торгівлю», що унеможливить ведення нелегального прикордонного бізнесу. Також він закликав до об'єднання всіх зусиль для розробки спільної Стратегії розвитку Карпатського регіону на українському та загальноєвропейському рівні.

Докторант Національного інституту стратегічних досліджень, к.е.н. *В. В. Засадко*, звернула увагу на низьку ефективність наявних угод, договорів чи Стратегій розвитку, підписаних у рамках транскордонного співробітництва. Представник Львівського державного університету

внутрішніх справ д.е.н. *І. Г. Бабець* запропонувала розробку Стратегії економічної безпеки міжрегіонального співробітництва.

Друга частина круглого столу була присвячена питанням адміністративно-територіальної реформи в Україні та інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва.

У виступі директора Інституту міжнародних відносин Державної вищої технічно-економічної школи ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща) доктора *Беати Петрецької* було представлено досвід Польщі для України з питань адміністративно-територіальної реформи.

Старший науковий співробітник Інституту регіональних досліджень НАН України к.е.н. *П. В. Жук* представив концептуальні основи здійснення адміністративно-територіальної реформи в Україні, модель реформування системи органів публічної влади на місцях, модель системи адміністративно-територіальних одиниць та очікувані результати реформи.

Доповідь завідувача кафедри статистики Львівського національного університету к.е.н, проф. *С. О. Матковського* була присвячена статистичному забезпеченню оцінки розвитку транскордонних територій України-Польщі та питанню створення спільного інформаційного Інтернет-порталу українсько-польського транскордонного регіону.

В обговоренні цих питань взяли участь завідувач сектору Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, к.і.н. *О. М. Піх* і завідувач відділу Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н., проф. *С. О. Ішук*.

На підставі узагальнення підсумків обговорення учасники круглого столу виробили практичні рекомендації щодо подолання проблем розвитку українсько-польського транскордонного співробітництва, що будуть скеровані регіональним органам влади. За результатами круглого столу виникла також пропозиція щодо створення спільного Галицько-Підкарпатського клубу інтелектуалів для вироблення якісного наукового продукту та друку спільних науково-аналітичних видань.

Доповіді учасників круглого столу будуть опубліковані у фаховому науковому збірнику Інституту регіональних досліджень НАН України.

Цісінська Оксана Богданівна – аспірант сектору проблем транскордонного співробітництва відділу розвитку територіальних громад і транскордонного співробітництва Інституту регіональних досліджень НАН України (e-mail: tsisinska@i.ua).

Надійшло 22.03.2014 р.